

Alles over de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)

Wat is een RI&E

Een RI&E is eigenlijk niets meer dan een lijst met de aanwezige arbeidsrisico's in een bedrijf en een plan van aanpak voor het oplossen van deze risico's.

Is een RI&E verplicht?

Een RI&E is sinds 1 januari 1994 verplicht voor alle werkgevers. Een plan van aanpak is een verplicht onderdeel van de RI&E. In de Arbowetgeving is deze verplichting expliciet opgenomen.

Wie voert een RI&E uit?

Wie de RI&E uitvoert, is afhankelijk van verschillende factoren. Over het algemeen wordt de RI&E uitgevoerd door een externe deskundige, veelal een adviesbureau. Een goede RI&E kan echter alleen worden uitgevoerd als deze in samenwerking met de werkgever, de preventiemedewerker en de werknemers wordt opgesteld.

Werknemers kunnen een goede bijdrage leveren aan het uitvoeren van de RI&E, zij hebben dagelijks met eventuele risico's te maken en weten wat er op de werkvloer speelt. Ook is vaak de medewerking aan veranderingen in het bedrijf groter wanneer de werknemers in dit proces betrokken worden.

Doorgaans is er binnen het bedrijf een persoon verantwoordelijk voor het uitvoeren van de resultaten van RI&E, het plan van aanpak. Vaak is dit de werkgever zelf of de preventieadviseur.

Wat moet er in een RI&E staan?

In een RI&E kan onder meer aandacht worden besteed aan de onderstaande aandachtspunten. De lijst met aandachtspunten volgt, waar relevant, de hoofdlijn van het Arbobesluit.

Arbozorg en organisatie van de arbeid

- ✚ Arbobeleid
- ✚ Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
- ✚ Organisatie deskundige bijstand
- ✚ Samenwerking en overleg

- ✚ Toegang van werknemers tot een Arbodeskundige
- ✚ Voorlichting en onderricht
- ✚ Toezicht door leidinggevenden
- ✚ Gedrag van werknemers
- ✚ Arbeidsgezondheidskundig onderzoek
- ✚ Bijzondere categorieën werknemers (zoals uitzendkrachten, stagiaires, jeugdigen, zwangeren en thuiswerkers)
- ✚ Opdrachtgever, ontwerper of uitvoerende partij bouwwerk

Psychosociale arbeidsbelasting

- ✚ Agressie en geweld, seksuele intimidatie en pesten
- ✚ Werkdruk
- ✚ Stress

Bedrijfshulpverlening

- ✚ Bedrijfshulpverleners
- ✚ BHV-organisatie
- ✚ Oefening

Inrichting arbeidsplaatsen

- ✚ Algemene aspecten zoals orde en netheid, onderhoud, controle en keuring
- ✚ Voorzieningen in noodsituaties zoals blusmiddelen, vluchtwegen en nooduitgangen
- ✚ Inrichtingseisen zoals eisen voor werkruimten, bewegingsruimte en werken op hoogte
- ✚ Pauzeruimten en andere voorzieningen zoals kleedruimte, wasruimte en doucheruimte

Gevaarlijke stoffen en biologische agentia

- ✚ Gevaarlijke stoffen, waaronder de aanwezigheid; de informatie door onder meer veiligheidsinformatiebladen, gevarenetiketten en beoordeling blootstelling; de beperking van de blootstelling conform de arbeidshygiënische strategie; opslag en werken in besloten ruimten
- ✚ Biologische agentia

Fysieke belasting

- ✚ Leveren van kracht zoals tillen, duwen, trekken, vasthouden, ondersteunen en dragen

- ✚ Werkhouding zoals ongunstige lichaamshoudingen, statische lichaamshoudingen, staan en zitten
- ✚ Bewegingen zoals lopen, repeterende bewegingen en plotselinge bewegingen
- ✚ Maatregelen om fysieke belasting te beperken conform arbeidshygiënische strategie
- ✚ Beeldschermwerk en zittend kantoorwerk

Fysische factoren

- ✚ Klimaat
- ✚ Verlichting
- ✚ Geluid, zowel schadelijk geluid als hinderlijk geluid
- ✚ Straling, zowel ioniserende, niet-ioniserende als uv-straling
- ✚ Werken onder overdruk
- ✚ Trillingen, zowel hand-armtrillingen als lichaamstrillingen

Arbeidsmiddelen en specifieke werkzaamheden

- ✚ CE-markering
- ✚ Beveiligingen/veiligheidsvoorziening en/ noodstopvoorzieningen
- ✚ Onderhoud en keuring arbeidsmiddelen
- ✚ Bevoegdheid gebruik arbeidsmiddelen
- ✚ Hijs- en hefwerktuigen
- ✚ Transportmiddelen

Persoonlijke beschermingsmiddelen en veiligheids- en gezondheidssignalering

- ✚ Persoonlijke beschermingsmiddelen, waaronder noodzaak, keuze, beschikbaarheid en gebruik
- ✚ Veiligheids- en gezondheidssignalering, waaronder aanwezigheid en leesbaarheid

Werk- en rusttijden

- ✚ Ploegendienst
- ✚ Werk- en rusttijden in de praktijk

Hoe ga je aan de gang met de resultaten?

Tijdens het uitvoeren van de RI&E zullen er ongetwijfeld tekortkomingen worden gesignaleerd. Deze tekortkomingen zijn niet allen even groot en hebben niet allen dezelfde prioriteit om te worden aangepakt.

Na het inventariseren van de risico's, moeten deze dus worden geëvalueerd en moeten passende maatregelen worden geformuleerd. Maatregelen voor de grootste risico's moeten als eerste worden genomen. Uiteraard kunt u terugvallen op de kennis van de ingeschakelde externe deskundige voor een advies op maat.

Hoe stel je een plan van aanpak (PvA) op?

Een PvA is een tabel waarin alle beheersmaatregelen opgesomd staan. Het heeft hierbij de voorkeur de beheersmaatregelen op basis van prioriteit of per onderwerp op te nemen. In de tabel dient tevens te worden opgenomen wie verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de maatregel en binnen welke termijn de maatregel moet zijn uitgevoerd. Indien gewenst kan ook het benodigde budget in het PvA worden opgenomen, zodat direct een overzicht is van de te maken kosten.

Moet ik samenwerken met mijn medewerkers?

Een goede RI&E komt tot stand in overleg en samenwerking met de werknemers. Dit is logisch gezien het feit dat de werknemers bij het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden degene zijn die worden blootgesteld aan de risico's. Bij zowel het inventariseren van de risico's als het uitvoeren van de maatregelen worden de belanghebbende medewerkers betrokken.

Moet ik de RIE laten toetsen door een deskundige?

De wet verplicht dat de RI&E door een gecertificeerde arbodienst/deskundige getoetst wordt. Een gecertificeerde arbodienst/deskundige toetst de RI&E en adviseert bij het plan van aanpak. Hij kijkt of alle risico's op de lijst staan. Of de situatie in het bedrijf goed is weergegeven en of de juiste en laatste normen en richtlijnen zijn gebruikt.

Niet alle bedrijven hoeven de RI&E te laten toetsen. Dit hangt af van de grootte van het bedrijf en het soort m RI&E-instrument dat wordt gebruikt.

De volgende varianten zijn mogelijk:

1. Organisaties waarin ten hoogste 40 uur arbeid wordt verricht:

Deze bedrijven moeten een RI&E hebben, maar hoeven dat document niet te laten toetsen.

2. Organisaties met ten hoogste 25 werknemers

Na de wijziging van de Arbowet van 1 januari 2007 hoeven bedrijven met maximaal 25 werknemers hun RI&E-document niet langer te laten toetsen, mits ze gebruik maken van een goedgekeurde branche-RI&E, welke in de CAO is opgenomen en door een gecertificeerde deskundige is getoetst. Op www.rie.nl kunt u een lijst vinden van deze instrumenten. Op de website zijn de instrumenten opgenomen met het volgende icoontje:

Bedrijven die wel gebruik maken van een door werkgevers en werknemers goedgekeurde branche-RI&E, welke door een gecertificeerde deskundige is getoetst, maar welke niet in de CAO is opgenomen, kunnen volstaan met een lichtere toets. Dit betekent dat er geen bedrijfsbezoek door een gecertificeerde deskundige behoeft plaats te vinden, maar een zogenaamde papieren toets voldoende is. Deze instrumenten zijn op www.rie.nl opgenomen met het volgende icoontje:

3. **Voor alle organisaties met meer dan 25 werknemers**

Organisaties met meer dan 25 werknemers moeten hun RI&E instrument op de gewone wijze laten toetsen. Een gecertificeerde deskundige toetst in de praktijk, op locatie, of de RI&E op de juiste manier is uitgevoerd.

Heeft de vlakglasbranche een goedgekeurde branche-RI&E?

Ja, sociale partners in de vlakglasbranche hebben gezamenlijk een branche-RI&E opgesteld. Het instrument is niet opgenomen in de CAO, maar wel goedgekeurd door een gecertificeerde deskundige. Derhalve komen gebruikers in aanmerking voor een lichte toets. Het instrument is op www.rie.nl opgenomen

onder de V van Vlakglas en kan door bedrijven worden gebruikt om zelf een RI&E uit te voeren.

Voor deskundige ondersteuning bij het uitvoeren van de RI&E kunt u contact opnemen met het [Kenniscentrum Glas](http://www.kenniscentrumglas.nl).

Ben ik na uitvoeren van de RIE en het opstellen van het PvA klaar?

Uiteraard is alleen het opstellen van een RI&E en een PvA niet voldoende. Het is belangrijk om ook daadwerkelijk de voorgestelde maatregelen uit te voeren. Hier kan tijdens een bezoek van de arbeidsinspectie op worden gecontroleerd. Ook veranderen technieken, inzichten en wellicht uw bedrijfsomstandigheden. Een RI&E moet doorlopend worden geüpdatet. Het verdient derhalve aanbeveling uiterlijk iedere 5 jaar de RI&E opnieuw uit te voeren.

Wat doet de AI met als we geen RI&E hebben?

Hieronder vindt u een overzicht van de bestuurlijke boete die de Arbeidsinspectie kan opleggen indien u niet beschikt over een RI&E, conform artikel 5, lid 1 van de Arbowet. De te betalen boetes zijn afhankelijk van de grootte van het bedrijf:

Bedrijfsgrootte	Boete
1 - 4 werknemers	€ 180,- (10% van het totale boetebedrag)
5 - 9 werknemers	€ 360,- (20% van het totale boetebedrag)
10 - 39 werknemers	€ 540,- (30% van het totale boetebedrag)
40 - 99 werknemers	€ 900,- (50% van het totale boetebedrag)
100 - 249 werknemers	€ 1.080,- (60% van het totale boetebedrag)
250 - 499 werknemers	€ 1.440,- (80% van het totale boetebedrag)
500 of meer werknemers	€ 1.800,- (100% van het totale boetebedrag)